

ህወሓት፡ የአንድነት ጉዞውና መፍትሄው

ኢህአዴግ እንደመንግስት ኢትዮጵያም እንደሃገር የመቀጠሉ ጉዳይ ከባድ ፈተና እየገጠመው ነው። ለጊዜውም ቢሆን። ለችግሩ ዋና መንስኤ ደግሞ የኢሃዴግ አመራርና የአሰራር ችግር ነው። ከፊሉ በነግ ይደረሳል፡ ከፊሉ በየት ይደረሳል ፡ ከፍሉ ደግሞ በተደርሷል በየፊናው በራሱ መላ ምትና እምነት እየተመራ ነጠላ መንገድን ይዞ በትናጠል በመጓዙ ነው። አባል ድርጅቶቹ የግልንና የቡድንን ጥቅም ለማስቀደም ሃገርንና ህዝብን ለስቆቃና ለችግር በመዳረጋቸው ነው። ቡድናዊ የበላይነት ለመጨበጥ የህብረት እና የአንድነት መንገዱን ከመሸርሸር አልፎ አንዱ በሌላው ላይ ያተኮረ የመጠቃቃት ዘመቻ በመጀመራቸው ነው። ከመተራረም ይልቅ አንዱ በሌላው ጥፋት ጎልቶ ለመውጣት በማሰር ተግባር የተጠመዱ ስለሆነ ነው። በማን አህሉኝነት ህጉን በትረ ህጉን የግል ይዞታቸው ለማድረግ እራሳቸው ላወጡት ህግም አልገዛም በማለታቸው ነው። ይህ የመጠፋፋት መንገድ፡ ይህ ሽኩቻ እና የሰግብግብነት መንገድ ለህዝቡም ተርፎ ወደ እርስ በርስ ግጭት እያመራው ይገኛል። እዚህም እዛም ብቅ ጥልቅ የሚለው ድርጅትና ክልል ተኮር ግጭት የዚህ ዉጤት ነው።

ግጭቱን ለማብረድ መንግስት የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ አወጀዱ። የተለያዩ እርምጃ ወስዷል። እየወሰደም ነው። እሳቱ የመጥፋቱ ነገር ግን ያጠራጥራል። ምክንያቱም በስተጀርባ ሁኖ የህዝቡን ችግር እንዲባባስ ቤንዚን በማርከፍከፍ ላይ ያለው መንግስት (በስነምግባር) ወይ ደግሞ የመንግስት አባል ድርጅት (በተንኮሉ) ነው። ቢታሪክ የምናውቀው ህዝብ ወይ ተቃዋሚ መንግስትን ሲቃወም ወይ ሲገብብጥ ነው። የኢህአዴግ ግን ለየት ይላል። ገልባጩም ተገልባጩም ራሱ መንግስት ነው። ህግ ደንጋጊው ህግ አፍራሽም እራሱ ነው። ገላጋዩም ድንጋይ አቀባዩም እራሱ መንግስት ነው። ከህብረቱ ይልቅ መትናኮል ነው የሚበዛበት። ስለ ህዝብ ተብሎ ግን አይደለም። ክርክሩ የክልልን ህዝብ መብት አስከብሮ የሌላው ክልል ቀረ ከሚል አይደለም። የሚያክልውን ይዞም የአነሰኝ ነው። የሌላውን ጥቅም ለምን እኔ አልወሰድኩም ነው። ብቃት አለው የለውምም ሳይሆን ከሌላው ክልል ለምን ተመደበ ነው። ስልጣን በማን እጅ አለ፡ ለየትኛው ክልል ተወላጅ ተሰጠ ነው። ባጭሩ መንስኤው የስልጣን አምሮት ነው። እንድትጠፋ በወሰኑላት አገር የአገር የበላይ አስተዳዳሪ (አጥፊ እንበለው) መሆን ነው።

የችግሩ መስቀል ተሸካሚ ሆኖ ያለው (በአመልካከቱ ወይ በብሉሹነቱ ወይ በተቀናቃኝነቱ አለም በሞኝነቱ) ህወሓት ነው። የበላይ ሆኖ በድርጅትና በክልል ጉዳይ ላይ ጣልቃ እየገባ አላሰራም አለ ተብሎ። ህወሓትም ቢሆን በበኩሉ የሚከሰው አላጣም። በድለወኛል የሚላቸው ድርጅቶች አሉት። ሁሉም ከሳሽ፡ ሁሉም ተከሳሽ ነው። ጣት መቀሳሰሩ ማቆምያ አለው? መልሱ አዎን ነው። አንደኛው ህዝቡ የመብት ባለቤት ሲሆን ነው። ይህ ግን አሁን አይታሰብም ምክንያቱም ገኖ ያለው የህዝቡ ህብረትና አንድነት ለያይ ሃይል ነው። ሁለተኛው ደግሞ ድርጅቶቹ ስላማቸውን ሲፈጥሩ ነው። ይህ ይቻላል። ችግር ቢኖረውም ልብ ብቻ ነው የምጠይቀው። ልቡን ደግሞ ከገበያም ቢሆን መግዛት አለባቸው። ለህዝብ ብለው ሳይሆን ለራሳቸው። ምክንያቱም ስለበደሉት ሳይሆን ስለሚበሉት እናስላ ከተባለ ከግጭቱ ይልቅ ስላሙ ነው የሚጠቅማቸው። ለሃብት እና ለስልጣን ሲሉ የገደሉ ግን ደግሞ ሃብትና ስልጣን የገደላቸው እንደ ጋዳፊ እንደ ሳዳም ሁሴን ሊሆን ስለሚችል እጣቸው። መቼም ኢትዮጵያ ለህዝቧ ገሃነም ሆና ድርጅቶቹ በተለየ አይደላቸው። ምክንያቱም ለኢትዮጵያ በደገሱላት ጥፋት እነሱም ጠፊዎች ናቸው። ስለዚህ የአልህ ስራ አቁመው የህብረቱን ስራ ነው ማስቀደምና መተግበር ያለባቸው። ይሄው ነው የሚያዋጣቸው ።

ይህን ለመተግበር ደግሞ የውጭ ሽምጋይና ገላጋይ አያስፈልጋቸውም። ህዝባቸውን አማክረው የሚበጀውን መወሰን ነው። የመጭወን ማሰብ ነው። አልሆን ካለ ደግሞ ስልጣን ለህዝብ ማስረከብም አለ። ይሄም አማራጭ ነው። በደንብ ሊታሰብበት የሚገባ። በዚህ ሂደት የህወሃት ሚና ምን መሆን አለበት? አፍራሹ ማን ሆነና ነው አስተካካዩ ህወሃት የሚሆነው ? ብሎ የሚጠየቅ አይጠፋም። መጠየቅም አለበት። ላለፉት ሰላሳ ሁለት(32) አመታት የህወሓትን አመራር (እስከ አለፈው አመት ድረስ የነበረው) በጉንጭ አልፋ ልፈፋ ነበር የሚኖረው። ታዲሻለሁ ይልና መልሶ እዛው ጭቃው ላይ ነው። በቅርቡ ጥፋተኛ ነበርኩ ብሎ አምኗል። እታረማለሁም እያለ ነው። ለስድስተኛ ወይ ሰባተኛ ጊዜ መሆኑ ነው። ቢቃሉ ጸና አልጸና ነገ የሚታይ ነው። እስከዛው ድረ ግን ጥሩውን እንመኝ። አይኾንን እንተብላ አዴቪያ ይኾን እየ በልየን ባዕልቪያ (አይሆንም ቢሉሽ እናትሽ አንቺው ራስሽ ይሆናል በያቸው) ተብሎ እንደተዘፈነው። ከታሪክ ደግሞ በአንድነት ጉዞው በመቀጠሉ ጉዞ ትልቅ ሚና ሊጫወት ይችላል። አቅምም አለው ። መጫወትም አለበት። የከአሁን በኋላ ጥፋት ፡ የከአሁን በኋል አለመታረም ለጥፋቱ ነው። እናም የሚበጀው ነገሮች ሳይበላሹ ማስተካከል ነው ። የመፍትሄው ችግር ሳይሆን የችግሩ መፍትሄ (ከልብ ካለቀሱ እንባ አይገድምና) መሆን ነው። የዚህ ጽሁፍ ትኩረትም ይህን ማስተጋባት ነው። መፍትሄ ያላቸውን መጠቆም ነው። መልካም ንባብ።

ጥፋተኝነቱ የሚጀምረው ከህወሓት ነው ካልን መፍትሄወም መጀመር ያለበት ከህወሓት ቤት ነው። እሱም ደግሞ የሚጀምረው የራሱን ቤት በማጽዳት ነው። ቤቱ የሚጸዳ ከሆነ ደግሞ መጀመር ያለበት በሙስና የተጭማለቁ አባላቶቹ ላይ የጽዳት ዘመቻ በማካሄድ ነው። የራሱ ጅቦች ሸሽን ቀበሮዎቹን ማሳደድ ትርፉ ትዝብት ነው። በትግራይ ይሁን በተቀረፀ የኢትዮጵያ ህዝብ ዘንድ ተአማኒነት የሚኖረው

በክልሉ የተሰጡት መሻገሮችን መነጥሮ ያወጣ እንደሆነ ነው። የእኩኝ ልክልሌ ትስስር በጥሶ ብህዝብ ጫንቃ ላይ የተጠመጠሙት ዘንዶች ያስወገደ እንደሆነ ነው። በግል ጉብኝትነት የተያዙት የህዝብ ተቋማትን ለህዝቡ አገልግሎት የሚወሉበት መንገድ ያበጀ እንደሆነ ነው። ጊዜ ተቅይራል። ህዝብ አምርሯል። ይህ ደግሞ ለነገ የሚባል አይደለም። ከሃገርና ከህዝብ በላይ የለም ከተባለ የሚሻለው ከሙሰኞች ጋር ያለን ዝምድና ላላ አድርጎ ከህዝብ ጋር ያለውን ጠበቅ ማድረግ ነው። በፍትህ እሴት የሚንገላታውን ህዝብ መታደግ ነው። ጎራን ለይቶ ከወንጀሉ ጽድቶ ህዝቡን ከወንጀላችን ነጻ ማወጣት ነው። በጥፋት ላይ ከመክራክርና ከመደራደር ይልቅ ጥፋትን አምኖ ቀናዉንና ህዝብ የሚወደውን መተግበር ነው።

ጋንዲ ያለውን ልብ ይሏል። ነገሩ እንዲህ ነው። እናት ልጇ ስኳር እየቃመ አስቸገራትና ይዛው ወደ ጋንዲ ትሄዳለች። አባት ስለሆነ እንዲመክርላት ብላ ነው። ችግሯንም ነገረችው። ጋንዲም ልጇን ከሁለት ሳምንት ብኋላ ይዛው እንድትመጣ ይነግራታል። ተሰነባብተው ቀነ ቀጠሮ ደርሶ ይዛው መጣች። ጋንዲም ልጇን “አንተ ልጅ ስኳር አትቃም” ብሎት ዝም ይላል። ምክር መሆኑ ነው። ቁንጥጫና ተግሳጽ ይከተላል ብትል የለም። ብትጠብቅም የሚታሰብ ነገር አልሆነም። ገርሟት ባቡጂ (አባት እንደማለት ነው) ምንው ያኔ የመጣሁ ጊዜ ይህን ማለት እየቻልክ ሁለት ሳምንት ቀጠርክኝ? አለችው። ጋንዲም “ያኔማ እኔም ስኳር መቃሙን አልተወኩም ነበር” አላት። ተው ማለት ጥሩ ነው። ግን ደግሞ ሚዛን የሚደፋው ተው የሚሉትን የተወ እንደሆነ ነው። ከሚያስነቅፍ ነገር አራስን ያገለሉ እንደሆነ ነው። ጥሩ ስራ አተላ የለውም። ዘግይቶም ቢሆን። የሚሻለው ጥሩ መስራቱን ነው።

የትግራይ ህዝብን አስመርሮት ያለው የአስተዳደር ብሎሽነት መፍትሄ ይበጅላት። ከሃያ አምስት አመታት በላይ በስልጣን የተዛመዱና የተሳሰሩ ቡድኖች በይ ህዝቡ ደግሞ የነሱ ተመልካች ሆኖ ነበር የቆየው። የአንድን ወገን (ቤተሰብ እንበለው እንጂ) ጥቅም ብቻ ያስጠበቀን አሰራር ነበር ሲተገበር የነበረው። ለአለም ይተርፋል የተባለው ጥጃ ተጠምዶ የቀረው በዘር ሃረግ ቆጠራ ነው። ማን በከዚህ ወይም ከዚያ አውራጃ ተወለደ ነው። ከዚህ አውራጃ ከሆነስ ዘመድ ነው ወይስ አይደለም ነው። ዘመድ ከሆነም አምስት ወይም ሰባት ደረሰል አልደረሰም? ነው። ባጭሩ ህዝቡ ነጻ ያወጡኛል ብሎ ተስፋ በጣላባቸው አመራሮች ብዙ ተበድሏል። ፍትህ አጥቶ ተንገላቷል። ጉብ ከፍሎም አልሆነ ብሎታል። የቀረው በቁሙ መቀበር ነው። አድልዎ ይብቃ። አውራጃዊነቱ ይብቃ። በህዝብ ስቃይ ኪስ ማሳበጥ ይብቃ። ያስገኘው ትርፍ ቢኖር የትግራይ ህዝብን አንድነት መሸርሸር ነው። ይህን ለማቆም ደግሞ ደግሞ ሳይንስ አይደለም የሚፈልገው። ቅን ልቦና ነው። አዙር ማየትን ነው። ቁርጠኝነት ነው። “ሕጂ ዶ ዶሐይሽ ደኒንካ ምብካየ ቆይም ነበረ እምበር ፈሰስ ምንካየ” ተብለው ናኩራ ከትሰደዱት ከነ ደጃዝማች ተስፋይ ታሪክ ትምህርት መቅሰም ነው።

በትግራይ ክልል እስር ቤቶች ታገረው ያሉ እስረኞችም ይፈቱ። በነባሩ የህወሓት አመራር ዘንድ የተሰረቀ በግና የትግራይ ህዝብ እኩል ነበር የሚታዩት። ሲያሻቸው የሚያሰሩትና የሚገድሉት። ሲያሻቸው ለገንዘብ አሰላፊው የሚሰጡት ። ሻለብያን ለማስደሰት ትግራይን ማሰርና ማሳሰር። አነግን ለማስደሰት ትግራይ ሲገደል ዝም ማለት። የአማራ ክልል ተቃዋሚን ለማስደሰት ትግራይ እየተበደለ ዝም ማለት የሁሉ ስራቸው ነበር። የህወሓት ከፍተኛ አመራር (ነባሩ) በሌላው ክልል ተሰሚነት የሚያስገኝለት ይሁን እንጂ የትግራይን ህዝብ መስዋእት ከማቅረብ ወደ ኋላ ብሎ አያውቅም። ይህ መቆም አለበት። አመራሩ ጥፋተኛ ነበርኩ ብሏል። አብዛኛው እስረኛ ደግሞ በዚህ መጥፎ አመራርና አሰራር ሰለባ ሆኖ ለእስር የተዳረገ ነው። አለጥፋቱ ጥፋት ሰርተሃል ተብሎ የታሰረ ነው። በመሆኑም እስረኛውን መፍታት ዋል እደር ሊባል አይገባም። ባዶ እንዳይሆን ከተፈለገም አሳሪዎቹን ማሰር ነው። በሙስና የጨቀዩትን አመራሮች ማጎር ነው። ደግሞም በተመሳሳይ ዉንጀላ የታሰሩት የአማራውና የአሮሞው የፖለቲካ እስረኛና ወንጀለኛ እየፈቱ የትግራይን ማጎር ደግሞ ጥሩ አይደለም። የሚያስተላልፈው መልእክት ሌላ ነው።

በአጋር ድርጅቶቹ መሃል ያለው አለመግባባት ፈትቶ የአንድነት ጉዞ መጀመር አለበት። ኢሃአዴግ ብህብረት የሰጠው መግለጫ ከምር ከሆነ መልካም ነው። አገር ለማጥፋት ብቻ ሳይሆን አገርን ለመብላትም ህብረት ጥሩ ነው። ለሽፍትነት ያቆበቆበ የክልል ድርጅትን ይዞ ህብረቱ ይሰራል ማለት ግን አይታሰብም። ዉሎ አድሮ ዉጤቱ የተበታተነች አገር ነው የሚፈጥረው ። የክልል ባለስልጣናት(ትግራይን ጨምሮ) ከህዝቡ በላይ የሆነ ለህዝብ የማይገዛ ስልጣን ሊኖራቸው አይገባም። ያገለገለው ነገር ቢኖር በህዝብ ላይ የሚፈጸም ግፍና ቅጥ ያጣ ሙስና እንዲሰፍን ማድረግ ነው። ህዝብን ማስመረር ነው። መንግስት ሆኖ በመንግስት አልማክልም ማለት ነው። የህዴዴ የቅርብ ጊዜ እርምጃ ልብ ይሏል። ይህ እንዲያበቃ ክልልን አስታክኮ የሚደረገው ድርጅታዊ የፖለቲካ ድብብቆሹ ጫዋታ ይቆም። አገር የሚበትን ህዝብን የሚያለያይ ነው። አፍራሽ ነው። ደሮን በቆቅ የሚለወጥ ነው። ድርጅቶች ሲያሻቸው በበር ሲከፋቸው ደግሞ ብጻዳ እየገቡ አገራቱን እንደመያዣ ሊጠቀሙበት አይገባም። ወይ አብረው ይሰሩ ካልሆነም ቁርጠኑን ይለይላቸው። ላይተማመኑ ነጋ ጠባ መማማሉ ህዝብን ማስልቸት ነው።

ድርጅቶቹ ተሰማሙም አልተሰማሙም በሃገር ደረጃ ህግ የሚገዛውና በህግ የሚገዛ ህብረተሰብ መፈጠር አለበት። ሁሉ የሚጠየቅበት ብሄራዊ ህግ ይኑር። ደጋፊም ይሁን ተቃዋሚ ሃይል ህጋዊ ክርክርና ምክክር (ካሁኑ በተሻለ) የሚያደርግበት ስርአትም ይኑር። ይህች ሃገር የሁሉም ናት። ዜጋዉ እንደማንኛዉም ባለ ስልጣን ሊቆርቆርላት እንደሚችል ህወሓት(ሌሎች ድርጅቶችን ጨምሮ) መረዳት አለበት። ስልጣን በህግ ተመርቶ ህግን ለማስከበር የተሰጠ ወይም የሚሰጥ ዉክልና ነው። ህጉ ዋስትና የሚኖረው ደግሞ ህዝብና መንግስቱ ለህግ ሲገዙ ፡ አተገባበሩን በተመለከተ አብረው ሲመክሩና ህጉን በተግባር ስያዉሉ ነው። ስለዚህ ህዝቡ ሲያስፈልገው ህጉን

ሲያሻው ደግሞ ባለስልጣናቱን በህግ የሚጠይቅበት ህግ መፈጠር አለበት። ህዝባችን ህግ አክባሪ ነው። የሚፈልገው በህግ የሚተዳደርና በህግ የሚያስተዳድረው መንግስት ነው። ህወሃትና አጋር የሚላቸው ድርጅቶች ህጋዊና በህግ የሚመሩ እንዲሆኑ ነው። በጦርነት የተዋጣለት የፈረንሳይ ናፖልዮን “ዝናዩ ገና የሚኖረው ብብዙ የጦርነት አውድማ ተካፍቶ በተቀዳጀኋቸው ድሎች ሳይሆን ባወጣሁት ህጌ ነው” ያለው ያለ ምክንያት አልነበረም። ከድሉ በላይ፡ከስልጣኑ በላይ የህግን የበላይነት፡ የህግን ዘላቂነት በመገንዘብ ነው። ስልጣን አለህግ ዋጋ እንድሌለው ስለተገነዘበ ነው። ህወሓትም ይህንን መገንዘብ ያለበት። ለሰላሙ መሰረቱ ህግ ነው።

ይህ እንዲሆን ደግሞ የመንግስት አወቃቀር ይቀየር። እስከ ቀበሌ ድረስ ወርዶ የክልል ድርጅቶች ይሁን ተቋማት ስራና እንቅስቃሴ የሚከታተል መንግስታዊ ተቋም ይፈጠር። በክልልና በመንግስት ደረጃ አለ የሚባለው ልዩነት የአሰራር ሳይሆን የአጠራር ነው ። አንድነቱ የለም ካለም የመንግስቱ ባለስልጣን በክልል፡ የክልሉም ባለስልጣን በመንግስት ጉዳይ እጁ ረጅም ነው። ድርጅቱ ከመንግስት መንግስትም ከድርጅት የሚለያቸው መስመር የለም። አንዱ የሌላው ተቀጽላ ነው። እንዲህ አይነት አደረጃጀት ደግሞ አገር አይደለም የሚያገለግለው። ባለስልጣናትን ነው። ባለስልጣንን ያማካለ የአገር ህልውና (አንድነቱም ይሁን ልዩነቱ) ደግሞ በባለስልጣኑ የሚወስን በመሆኑ ለአደጋ የተጋለጠ ነው። በዚህ ሁለት አመታት የታየው ችግርም መንግስቱ ይሄው ነው። ስለዚህ ከዚህ አዙሪት ለመላቀቅ በድርጅታዊ መዋቅር ያልተካተተ በህግና በሃገር ለህግና ለሃገር የቆመ ሙያን በሙያው የሚአስከብር ብሄራዊ ተቋሚት ይፈጠሩ። ድርጅቶች የሚጠይቁት ሳይሆን ድርጅትን የሚጠይቅ በማንም የማይገፋ ለማንም የማይገፋ ከድርጅታዊ ወገንተኝነት ነጻ ሆኖ የሃገርን ህልውና በበላይነት የሚጠብቅና የሚያስጠብቅ ብሄራዊ ተቋም ይቋቋም። መዋሰን ካልቀረ (ፌዴራሊዝምን) ከነ ዉስጥ ቀሚሱ ነው።

ለብዙሃን ተገዙ የሚለው ሙግት (የሰላም ሃሳብ እንበለው) እግምት ዉስጥ አስገብቶ ስልጣን አብዛሃነት ብህዝብ ስም ዉህዳን ፈላጭ ቆራጮች እርካቡን የሚቆናጠጡበት መሰላል ነው። ግራ ዘመም አብዮት ባካሄዱ አገሮች እንደታየው። ስልጣኑን የሚያረጋግጠው ባላንጣዎቹ ናቸው የሚላቸው (ሃይል የነበራቸው ወይ ደግሞ አስረ የሚላቸው) ዉህዳኑ የህብረተሰብ ክፍሎች እንደ ጠላት ፈርጆ በማግለል፡ በመጨቆንና በማጥፋት ነው። ባለስልጣናቱ ለህዝብ ቆመናል የሚሉት(በአፍም ቢሆን) ህዝቡ ለድህንነታቸው እስከቆመ ድረስ ነው። ወገንተኝነታቸው ዘሮ ዘሮ ለቡድናቸው አለያም ደግሞ (በሰሜን ኮርያ ፡ በትግራይም እንበለው እንጂ እንደታየው) ለቤተሰባቸው ነው። አምባገነነት ጠላቱ አንድ ነው። ስልጣኑን የሚቀናቀነውን ብቻ። አብዛሃነት ግን ጠላቶቹ ሁለት (በጠላት የፈረጃቸው ዉህዳኑን ብዙርያው የተሰባሰበን አብዛሃ ህዝብ) ናቸው። ዉህዳኑ የስልጣን እንቅፋት ስለሚሆኑበት ብዙሃኑ ደግሞ ብስማቸው መነገዱን ስለሚያውቁበት። ስለዚህ አብዛሃነት(በጽንሰ ሃሳብም በተግባርም) በተለይም የስልጣን ዉክልና አስመልክቶ ብዙ ችግሮች የተጠናወቱት በመሆኑ ዳግም ይታይ። ይቀየርም። በዝቶም ሙብት አንሶም አንዲሁ ሙብት ነው የሚፈልገውና ለማንና እንዴት በሚለው ጽንሰ ሃሳብ ህዝቡ ይምክርበት ። ማርክሳዊ ር እየተ አለምን መሰርት ያደርገው አሰራር በጣም የተለጠጠ ነው።

ብዙ ነን ብለው ብዙ ስለሚናገሩት ግን ትንሽ ልበል። ግንዛቤያቸው አዝብቶ ወደ ገደል ጫፍም እየወሰዱቸው ስለሆነ። አለክሳንደር (የመቄዶንያዉ) አለምን ለመቆጣጠር ሲከጅል ሃሳቡ እንጂ ሃገሩ ውይም ስልጣኑ ታላቅ አልነበረም። ራእዩ እንጂ ሃይል አልነበረውም። ታላቅ ለመሆን የበቃዉ ታላቆችን አፍርሶ ነው። በጊዜው ግዙፍና ሃይለኛ የተባሉት አገሮችና አገረ ገዢዎችን ግጥም ነው። ሲጀምር ሃሳቡን ለአማካሪዎቹ አካፍሎአቸው ነበር። እዘምታለሁ ብሎ። አማካሪዎቹ ግን አልወደዱለትም። ብዙ አቅም (ሰራዊት) ሳይኖረዉ ሃያላን አገሮችን እንዴት እውራለሁ ይላል ብለው። ተግርመው (ደንግጠዉም እንበል) አነሱ በጣም ብዙ ናቸው ። ብዙ ጦርም አላቸዉ አትችላቸዉም አሉት። የሚያርፍ መስሏቸው።አለክሳንደር ግን የታየው የሱ ማነስ አይደለም። የነሱ በሽንፈት ሃሳብ መወረር ነው። እናም በመልሳቸው ተገርሞ (ተናዶም እንበል) “እኔንስ ምን ያህል ብትገምቱኝ ነው” ነበር ያላቸው። እንዳለዉም አልቀረም ግዙፎቹን ገጥሞ አለምን ሁሉ (ብዙ ባይነገርለትም ከኢትዮጵያ በቀር) ለመግዛት በቅቷል። እራሱም ቢሆን ለሞት የበቃው እራሱ በወጠነው ትእቢት ነው። ትእቢት ጥሩ አይደለም። የሚያጠፋዉ ወዳጁን ነው። ፈርአንን ማየት ነው።ነቡከደናጸርን ማየት ነው። ተመካሂዎቹ ከኢትዮጵያ ስለሆኑ ልዩ አያደርጋቸዉም። ልብ ማለት ጥሩ ነው ። ጎንደርም እኮ “አየጉ አየ ጉድ ብላታ ዳመና፡ ገዳዩ ደፊት ሚቹ ወደ ኋላ” ብሎታል ባንድ አጋጣሚ። ማስተዋል ጥሩ ነው።

እነዚህ ፖለቲከኞች የትግራይን ህዝብ ኢላማ ያደረገ ምጣኔ ሃብት ተኮር ክርክርም አላቸውና ስለዛም ትንሽ ልበል። ሙጉቱ ሃብታሞች ነንና እኛ እንግዛ ነው ። የትግራይ ህዝብ ድሃ ስለሆነ መግዛት የለበትም ነው። ነገሩ ግራ ያጋባል። ግን ደግሞ መጠየቅ ተገቢ ነው። ህዝብ የማያውቀው በወርቅ የተነጠፈ መሬት ወይም የተትረፈረፈ ሃብት ካለ። በጎንደር ዉስጥ ድህነቱ አለ። በሸዋ ዉስጥ አለ። በኦሮምያም እንዲሁ። ሃብቱ የት ቢሄድ ነው? ፖለቲከኞቹ ለስልጣን ሲሉ (እንደሁሉጊዜ አመላቸው) ዋሽተውናል ማለት ነው። በመከባበርና በመፈቃቀድ አማራጭ ይሁን አሮሞው ትግራዩን ቢመራ ችግር የለዉም። ወገኑ ነው። ህዝቡ ነው።ይህ ደግሞ አዲስ ነገር አይደለም። ከዚህ በፊትም የሆነ ነው። በወረደ መውረድ ያስፈለገው ለምንድን ነው? በትግራይ ህዝብ ያላለፈ ስልጣንና ስልጣኔ የለም። ደሙም ያው አንድ ነው። ከትግራይ ህዝብ የተለየ ሆኖ ለመታየት ያስፈለገው ለምንድን ነው? ህወሓት አቅም የለዉም። አምባገነን ነዉና ይውረድ ምክንያት ነው። ህወሓት ትግሬ ስለሆነ አይገዛም ግን መለከቱ ሌላ ነው። ስለዚህ የፖለቲካ ክህደትና የሃሳብ ድህነት አንግቦ በትግራይ ህዝብ ላይ ድል ለማስመዝገብ የሚጥር ገድለኛ አማራ ወይም አሮሞ ፖለትኪኛ በዛም አነሰም ስልጣን አይደለም የሚያስፈልገዉ። ሃኪም ነው። በመጀመርያ ራሱን እንዲያውቅ። ቀጥሎም እራሱን።

በአሮምያ ክልል ብቅ ጥልቅ የሚለው የመገንጠል ጥያቄም አልባት ማግኘት አለበት። መገንጠልን የሚያቀነቅን የአሮም የፖለቲካ ሃይል (አብላጫውን ህዝብ ባይወክልም) አለ። የጥያቄው ፈርጥ ሃሳብ ደግሞ (በደሉ እንዳለ ሆኖ) ኢትዮጵያውያንም አይደለንም ነው። በቅርቡ ከጣና ሃይቅ አካባቢ የተገኙ የበኩር ልጆች ለመሆናቸው ማስረጃ ተገኝ ቢባልም የሚሞጠላቸው ነገር አልሆነም። ኢትዮጵያዊነት ለነሱ (መገንጠል ለሚያቀነቅኑቱ) ሱስ ሳይሆን የሚጠየቁት ሽታ ነው። የማታለያ ወጥመድ ነው። ልዩ ነን ብለው ስለሞያምኑ መጣን የሚሉት (አገር ባልጠፋ) ደግሞ በውቅያኖስ ከተከበበው ማዳጋስካር ከሚባለው ደሴት ነው። እውን የአሮም ህዝብ ከማዳጋስካር የመጣ ነው? መቼ ነው የመጣው? ለምንስ ነው የመጣው? ማብራርያ አይሰጡም። መልሱ በድፍኑ ከዛው መጣን ነው። እነሱ ያሉት ይበሉ ለኔ የአሮም ህዝብን እትዮጵያዊነት ጥያቄ ውስጥ ማስገባት ድፍረት ነው። በኔ አቅም የሚነሳም የሚለካም አይደለም። በሌላውም ቢሆን እንዲሁ። የአሮም ህዝብ ኢትዮጵያዊ ነት ጥያቄ የሚያስገባ ካለ ማንነቱ የሽጠ ወይ መጽሃፉን ለማጠብ የሚፈልግ ብቻ ነው። በኔ እድሜ እንኳን ይህ ህዝብ ለዚህች አገር የከፈለው መስዋእትን ሳይ በጥያቄውም በጠያቂዎቹም ግራ ነው የምጋባው። በተለይም በአገባ/አህዴድ ተሰግሰገው ቅኝነቱን በሚያቀነቅኑት።

የአሮም የመገንጠል ፖለቲካ አቀንቃኞች ጥያቄ የቅኝ ሆነ አልሆነ ማወቅ ያለብን ሃቅ አለ። ጥያቄው የሙብት ነው። ይህ ደግሞ ስደት አያስፈልገውም ። ኢትዮጵያዊ ሆኖም መጠየቅ ይቻላል። መፍትሄ ሰጪው (ተወደደም ተጠላም) የኢትዮጵያ መንግስት ነው። የኢትዮጵያ መንግስት ደግሞ ይሁንታውን የሚሰጠው ህዝቡ የደገፈው እንደሆነ ነው። ህዝቡ ያመነበት እንደሆነ ነው። ድጋፉ ከነሳ ነጻነቱ አይታሰብም። ሩቅ መሄድ አያስፈልግም ሰማሊ ላንድ ማየት ነው። ታይምን ማየት ነው። መፍትሄው ያለው ባገር ውስጥ እስከሆነ ደግሞ አማራጩ ከባላገሩ ጋር መነጋገር ነው። መወያየት ነው። መገንጠልን የሚያቀነቅኑት ግን ይህን አይወዱትም። ከአምሳ አመታት በኋላ ክርክራቸው ሙብት ተገፈፈ ሳይሆን ኢትዮጵያውያን አይደለንም ነው። ላቲን ቋንቋ ተፈቅዶ (በቋንቋውም እንዳይጽፍ ተክልክሎ የነበረ ነው)። አስተዳድርም ተክልሎ(አሮም በአሮም መተዳደር አለበት ተብሎ አስከ ትግራይ ድረስም የማስተዳደር መብትም ተሰጥተው) አሁንም የሚቀነቀነው ዜማ የቅኝ ተሽከርካሪ ነው። መገንጠል አለብን ነው። ይህ ደግሞ በመገንጠሉ ዙርያ የተሰበሰቡ በተወሰኑ የአሮም ተወላጆች በየቀኑ የሚንጸባረቅ ሃቅ ነው።

ባእድ እንደሆኑ (የመገንጠሉ አቀንቃኞች) በግርድፉ ዋጡት እያሉን ስለሆነ ደግሞ መጠየቅ አለባቸው። ኢትዮጵያ የማነች? ተብለው። ጠቆራ ሃይሉ ይባላል ሰውየው። ይኖር የነበረው በትግራይ ውስጥ (ዓይባ ይባላል መንደሩ) ማይጨው አካባቢ ነው።ጣልያን ኢትዮጵያን ወሮ የማይጨውን አካባቢ እንደተቆጣጠረ ከጠቋሪ ሃይሉ ጋር ይገናኙና “አገርህ የት ነው” ብሎ ይጠይቀዋል። የጣልያን ነገር። በጣልያናዊው ጥያቄ ተገርሞ ተናዶም “ምነው ተገላጢሽ ሆነ ነገሩ ከሮማ እዚህ ድረስ መጥተህ እንዴት ነው አገርህ የት ነው ብለህ የምትጠይቀው?” አለው። እንገነጠል ባዮቹ መጠየቅ ያለባቸው ደግሞ ይህ ነው። ከበአህር ማዶ መጣን ካላችሁ (እኔ አላልኩም) ኢትዮጵያዊውን አገርህ አይደለም የምትሉት እንዴት ነው? ተብለው። ኢትዮጵያ የኖረችው ከሰባት ሺ አመት በላይ ነው። የአሮም ፍልሰት ኢጋጥሚል የሚባለው (በታሪክ) ቢሆነው አምስት መቶ ነው። እንግዲህ ሂሳብ እናስላ ከተባለ በሽዋ፡ በወሎ ፡ በትግራይ በአሮምኛ ተናጋሪ የተያዘ መሬት በሙሉ የአማራው ነው። የአገው ነው። የትግራይ ነው። የደቡብም የሰማሊውም ነው ማለት ነው። ብዙ መሄድም አያስፈልግም። በከፋ ፡በሽዋ ብነ ካሌብ ጊዜ የትሰሩት አብያተ ክርስቲያናት ማየት ነው። ጥንት የተጻፉ የታሪክ ማስረጃዎች ማንበብ ነው። ሳይሰፈልግ ዘንዶውን ጎርጎሮ ማውጣት ያስፈለገው ለምንድን ነው?

የመገንጠሉ አቀንቃኞች መገንጠልን ማቀንቀኑ ብቻ አይደለም ስህተታቸው። የትግል ስልታቸውም እንዲሁ ፈር የለቀቀ ነው። ከአንድ የነጻነት ታጋይ ነኝ የሚል የማይጠበቅ ነው። ድል ብለው የሚከራሩበት ስልትና ተግባር ጎረቤታቸው የሆነ የሌላውን ክልል ተወላጅ የሆነውን (ምንም የፖለቲካ ተሳትፎ የሌለውን)በስመ አማራ፡ ትግራ፡ ሱማሌ ወዘተ መግደል ነው። ማፈናቀል፡ በእሳት(በሰንዳፋ አካባቢ እንደተደረገው) ማቃጠል ነው።ጅውሃር እንዳለው በሚንጫ አንገቱን መጠጠስ ነው። አሮትዶክስ ክርስትያኑን ማሰቃየት ነው። ነው።ህዝቡ በደም ተሳስሯል። አብሮ በልቷል። አብሮ ኑሯል። አብሮም ታግሏል። ይህ ትስስርና ስብጥር አልታይ ያላቸው ለምንድን ነው? ለምን በአኖሌ ጉዳይ ይጓዛሉ? ሃቁ እንነጋገር ከተባለ የአሮም ህዝብ ትግል እዚህ ለመድረስ የበቃው የተቀረው የኢትዮጵያ ህዝብ ትግል ተጨምሮበት ነው። በመላ ኢትዮጵያ ህዝብ ትግል ነው። አስተዳደሩን ለምን ተቃወሙ? የመንግስት ተቋማት ላይ ለምን አሴሩ አይደለም ክርክሩ። በትግል ያለፈ ሁሉ ያደረገው ነው። ክርክሩ ለምን ህዝብን ይበድላሉ? ነው። ማስተዋሉን ይሰጣቸው። ሰጣቸውም አልሰጣቸውም ግን ማሳሰብያዬ በህወሓት ህወሓት (ማባበሉን አቁሞ) አሮምያ ከገንጣዮች አዙሪት እንድትወጣበት ኢትዮጵያም ሰላሚን እንድታገኝበት ዘላቂ መፍትሄ ማበጀት አለበት ነው።

የህግላኤ (ሻእብያ) ነገርም መቆጨት አለበት። የኢትዮጵያ ሰላም ዋና ተቅናቃኝ ህግላኤ ነው። ብየጊዜው ከሚከሰቱት ብጥብጦች በስተጀርባ የሻእብያ እጅ እንዳለ ጥርጥር የለውም። በትግራይ ህዝብ ሲፈጽም የመጣው ግፍም የቅርብ ጊዜ ትዝታ ነው። በተለያዩ ጊዜያት እያሰረገ የሚልካቸው አሸባሪዎች ህዝቡን ከብቱን ጠልፈውና ዘርፈው በመወሰድ ሰላሙን ነው እየነሱት ያሉት። በተለይ በድንበር አካባቢ ሂወትና ንብረት ሁሌም እንዳወደመ ነው። ወደብም መሬትም እየሰጠ ኢትዮጵያ የኢትዮጵያን ጠላቶች ሁሌ እንደደገፈ ነው። የቅርብ ተላላኪ (ኩልያቸው)፡ሚስጢር አቀባያቸው እሱ ነው። ስለዚህ ኢትዮጵያ በህግላኤ እድሜ መራዘም የተጠቀመችው ነገር ቢኖር ሰላሚ መደፍረስ ነው። እንደገና ነፍስ በዘራ ጠላት መቃወም ነው። ህግላኤ በራሱ ሂደት ይጠፋል የሚል የህወሃት መላምት አልሰራም። አይሰራምም። የበሬን ቆሰጥ አንዲወድቅ እንደመጠበቅ ነው። ስለዚህ ህወሓት በህግላኤ ያለው አቋም እንደገና መፈተሽ

አለበት። አንዴ ጥፋት ስህተት ተሰርቷል። መደጋገሙ ግን ተገቢ አይመስለኝም። ለኤርትራን ህዝብ የማይጠቅም ነው። ኢትዮጵያን ወደ ጭቃ የሚከት ነው። ስለዚህ ሌላ ተልእኮ ከሌለ በስተቀር ከህግጋኝ ጋር ቅብብሎሽ መጫወቱ ማብቃት አለበት። ጊዜው ደግሞ አሁን ነው።

የአገው ህዝብ የመብት ጥያቄም መፍትሄ ማበጀት አለበት። የአገው ህዝብና ታሪኩ ለቀባሪ ማርዳት ስለሆነ ብዙ አልልበትም። አንድ ነገር መታወቅ ያለበት ነገር ግን አለ። የአገው ህዝብ ከሌሎች ክልሎች ያላነሰ የህዝብ ብዛት አለው። የራሱ መገበያያ ቋንቋ አለው። እራሱ ለማስተዳደርም አቅም አለው። ሞግዚት አይፈልግም። ማህጸኑ አስተዳዳሪዎቹን ማፍለቅ የሚችል ነው። በትግሉ ጊዜ ከማንም ያላነሰ አስተዋጾ አድርጓል። ተጨቁኖ ያለው ግን እሱ ነው። ብአዴን በህወሓት ላይ እንዳይቆጣ ተብሎ። የአማራ ክልል የመሬት ቆዳ ስፋት እንዳይቀንስ ተብሎ። አማራነት ለአስተዳደር እንዲመች በተካለለ መሬት የምንሸጠውና የምንለውጠው ቢሆን ጥሩ ነበር። ግን አይደለም። አማራነት ወደድንም ጠላንም በልብና ክልብ የምነጋራው እሴት ነው። አገውነትም እንዲሁ አንድነት ነው። ልንከስረው የማይገባ ቅርስ ነው። በመሆኑም ቅርሱናን ታሪኩን ጠብቆ እንዲቆይ መብቱ ሊሰጠው ይገባል። እየተመናመነ የመጣው ህልውናው መታደግ የሚቻለው መብቱ የተከበረ እንደሆነ ነው። መብቱ ደግሞ ይከበር እያለ ነው። እራሱን ላስተዳዳድር እያለ ነው። ስለዚህ ኢህአዴግ ፖሊሲው ዳግም መፈተሽ አለበት። ግማሽ መብት የለም። ለሌላው ብሄረሰብ የተሰጠው መብት ለአገውም ይድረሰው። በህግ የተጠየቀን መብት በህግ መመለስ ግድ ይላል። ተገቢም ነው።

ሰንደቃላማውም እንዲሁ አንድ ይበቃል። ለሎች አድረገዋል ብሎ መከተል አልፈደንም። ሁሉ እይኮረጅን አንዘልቀውም። ወይ ከአኮራረጁ አለያም ከአተግባብና እያበላሸነው ለችግር ነው የዳረገን። ጉዳቱ ደግሞ አያየነው ነው። የግድ መውለብለብ አለበት ከተባለም ቢጫ ቀይና አረንጓዴ አድርጎ ጥለት ወይም አርማ ቢጭመርበት መልካም። ያም ቢሆን ትርፍ ነው። አንዱን ሰንደቅ አላማ ብህዝብ ወይይት አጽድቆ እሱን ማውለብለብ ይበቃል። እርግጠኛ ነኝ ባዳነት የሚሰማው የለም። አኩልነቱ ባንድ አገር አንድን ህዝብ የወከለ ከሰማንያ በላይ ሰንደቃላማ በማውለብለብ አይደለም የሚገለጸው። በተግባር ነው። ፍትህን በማስፈን ነው። ለዚች ባንዴራ ደሙን ያላፈሰሰ ኢትዮጵያዊ የለምና። አንድ በቂ ነው። በነባሩ እና በአዲሱ ሰንደቃላማ ያለው ክርክርም እልባት ይሰጥበት። ህዝቡ እንደገና ይምክርበት። ካስፈለገም ድምጽ ይሰጥበት።

ኮረምና ሮም ሆነንም አንዘልቀውም። አንድ ብሄራዊ ቋንቋ ይኑረን ። እንደኔ ግእዝ ቢሆን እመርጣለሁ። በታሪካዊነቱ፣ በብቃቱ እና የማንም ተጽእኖ የማይንጸባረቅበትና በህዝቡ ወሳኔ የሚተገበር በመሆኑ። ክልብ ካለቀሱ እንባ አይገድም። ካልሆነ ደግሞ አማርኛውም በአግባቡ ይቀጥል። የስዊዘርላንድ አይነት የቋንቋ አጠቃቀም (ሁለት ወይም ሶስት ቋንቋዎች ብሄራዊ የሚሆኑበት) በተግባር ቢወልድም ጉዳት ያለው አይመስለኝም። ብዙ ቋንቋ በማወቅ የተጎዳ የለም። ያውም አገር በቀል። ዋናው ነገር ለመጣላትም ቢሆን የምንደማመጥበት አንድ ቋንቋ ይኑረን ነው። እንደ ህዝብም እንደ ምንግስትም በየ ክልሉ አስተርጓሚ ይዞ መሄድ አያዋጣም። ይህ ሲባል በድርጅቶች የበላይነት ወይም ወሰጣዊ ስምምነት የሚጸድቅና የሚፈርስ ቋንቋ ይኑር አይደለም የምለው። ህዝቡ የወሰነውን ነው። የሚነጋገርበት ህዝቡ ነውና መወሰን ያለበትም ህዝቡ ይሁን። በመንግስት/በድርጅት የተወሰነን ነገር ሁሉም ለችግር እንደ ዳረገን ነው።

ጭቅጭቅ፡ የርስበርስ ጦርነት፡ ለኢትዮጵያ ህዝብ አዲስ አይደለም። ጭቆናውም ጭካኔውም እንዲሁ። እዚህ የደረሰው እየተጣላ ፡ እየታረቀ፡ የጋራ ጠላት ሲመጣ ደግሞ አብሮ እየመከተ ነው። ልንኮራበት ይገባል። ልናውቀው ይገባል። ታሪካችን ብቻ ስለሆነ ሳይሆን የሚያስተምረንም ነገር ስላለ። በአጼ ቴዎድሮስና በአጼ ሚኒሊክ በአጼ ተክለጊዮርጊስና በአጼ ዮሃንስ ፡ በአጼ ዮሃንስና በአጼ ሚኒልክ መሃል የነበረው ሹኩቻና ጦርነት ስናስታውስ ደግሞ የሚለን ነገር አለ። ተዋግተዋል። ተዛምደዋል። ተዋልደዋል። በነገስታቱ መሃል የነበረው ሹኩቻ እዛው ተጀምሮ የሚያልቀውም እዛው ነበር። አገር ደግሞ ከሁሉ ይቀድማል። አጼ ዮሃንስ ወደ ጎንደር ያቀኑት የሚኒሊክ ሴራ ጠፍቶአቸው አይደለም። አገር ከሌለ ስልጣን፡ አገር ከሌለ ነጻነት የለም ብለው ነው። አሁን ግን ይህ አይደለም የምናየው። ህወሓት በድህረ ምረቃ ብሎ ህዝብን ካላጠፋሁ ብሎ የሚፎክር ነው ያለው። የህወሃት/ኢህአዴግ ጥላቻ ስላለው ብቻ የአባይን መሰራት (ከግብጽ ባላነሰ) የሚቃወም መአት ነው። ሊያፈርስ በተላላኪነት የሚያገለግልም አለ። የሃገርን ታሪክ በወጉ አለማወቅ (እኔን ጨምሮ) አስተዋጽኦ እንዳለው መገመት አይከብድም። የተማርነው፡ የምንማረው ታሪክ የወጭ ነው። የወጭው ደግሞ የተሞላው (ታሪካችሁንና ባህላችሁን በተመለከተ) ካዱ የሚል ነው። አዲስ ጉዞ ይጀመር።

ባህል በተመለከተም በውጭ ባህል የሚኮራ ህብረተሰብ ነው እየተፈጠረ ያለውና ይስተካከል። ለመስፋፋቱ ወጭ አገር ቆይቶ የሚመለሰው ኢትዮጵያዊ ትልቅ አስተዋጽኦ ቢኖረውም መንግስትም ተገቢ ክትትል ባለማድረጉ ተጠያቂ ነው። ወጣቱ በባህሉ ተኮትኩቶ ማደግ አለበት። ግድ ደግሞ ይላል። ነገ ባለስልጣን፡ ወታደር፡ ወዘተ. ሆኖ አገርን የሚመራውና የሚከላከለው እሱ ነው። ስማቸው የረሳሁቸው አንድ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ሃይማኖት አባት (ጳጳስ ናቸው) ያሉት ቁም ነገር አለ። የኢትዮጵያዊው ዘሎ ገባ ባህል ላይ ዘሎ መዘፈቁን ከንከኖአቸው። በአሁኑ ጊዜ ያለው ችግር አለ። “ፍረንጅ እግዚአብሄርን ለመምሰል፡ እቴጌያዊው ደግሞ ፍርረንጅን ለመምሰል መታከታቸው ነው። ይህ ደግሞ የማይቻል ነገር ነው” ብለዋል። እውነት ነው። ፈረንጅ ፈረንጅ ነው። ኢትዮጵያዊም እንዲሁ። ፋሽኩ ወርሶ፡ በሃሽሽና አደንዛዥ እጽ እራሱን አደንዝዞ ፈረንጅ ለመሆን የበቃ የለም። ትርፉ ልፋት ብቻ ነው።

ስለሆነም ዜጋው ይህንን አውቆ በራሱ ባህል አንዲኮራ መነገር አለበት። በትምህርት መልክም መስጠት አለበት። ሃላፊነቱ ደግሞ የመንግስቱ ነው። የህወሓትም ጭምር።

በመጨረሻ በአለክሳንደርና በዳዮጅነስ መሃል የነበረው የኑሮና የሃሳብ ልዩነት አስመልክቶ ታላቁ አለክሳንደር አለ የተባለውን ጠቅሼ ጽሁፌን ላጠቃልል። ለህወሃት አመራሮች ጥሩ ጥሩውን እንዲያስቡ ፡ ታሪክ የሰጣቸውን ሃላፊነት እንዲገነዘቡ አቤቱታ መሆኑ ነው። ዳዮጅነስ በጠራራ ጸሃይ ፋኖስ አብርቶ ሰውን (እርሱ ሰው /አዋቂ የሚለውን) ይፈልግ የነበረ ፈላስፋ ነው። ኪሮስ አለማየሁ “ሰብዶ የለይ” ብሎ እንደዘፈነው። የስነ ቁጡብነት (Stoicism) ፍልስፍናና አራማጅ ለህሊናዉ የሚያድር ገዳም አልባ መኖኝ ፈላስፋ ነበር። ለተንደላቀቀ ኑሮ ግድ የሌለው ና የግል ንብረትም ብሆን መጠን እንዲኖረው የሚከራከር። አለክሳንደር ደግሞ ሃብት አግባብነት የማይጠግብ፡ ስልጣን ወዳጅ፡ አለምን ንብረቱ ያደረገ ንጉስ ነበር። በተወሰነ ደረጃም ቢሆን። ባጭሩ ዳዮጅነስ ለነፍስ፡ አለክሳንደር ደግሞ ለስጋ ያደረ ነው።፤ አለክሳንደር የዳዮጅነስ ፡ ዳዮጅነስ ደግሞ የአለክሳንደርን ኑሮ አይሆነውም። ያንዱ ሂወት የሚያብበው ሌላኛው ሲሻር ነው። “አለክሳንደር ባልሆን ኑሮ ዳዮጅነስን ነበር የምሆነው” ብሏል። ከቋመጡ አይቀር እንደ አለክሳንደር ከተቆጠቡ አይቀር ደግሞ እንደ ዳዮጅነስ መሆን ግድ ይላል ማለቱ ነው።የህወሓት አመራርም መገንዘብ ያለበት ይህ ነው። በአንድነት ጉዞው ወይ ህዝቡን ወይ ስልጣኑን (ጥቅሙን) መምረጥ ይኖርበታል። ህዝብን እየበደሉ የህዝብ ነኝ ማለት የማይቻል ነው። ከመረጡ ደግሞ ፎቁ ሳይሆን ለትውልድ የሚተላለፍ ስራን መስራትን ነው። መንግስትን የሚያቆይ ሳይሆን የሚቆይ መንግስትን መፍጠርን ነው። አቅፎ ደግፎ ለዚህ ያበቃውን ህዝብ ነው። ዳዮጅነስ መሆን ነው።

ጎዲፍ ተፈሪ

እርማት፡ሃሳብና አስተያየት መስጠት ለምትፈልጉ

በ tgiorgisi2@yahoo.com ጻፉልኝ።

አመሰግናለሁ